

Козаченко Анна Петрівна,
*майстер виробничого навчання,
ДНЗ "Білгород-Дністровський
професійно-будівельний ліцей"*

ВПРОВАДЖЕННЯ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ В ЗАКЛАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ БУДІВЕЛЬНОГО ПРОФІЛЮ

Стрімкий розвиток технологій та їх застосування в усіх галузях економіки вимагає цифровізації освіти як передумови підвищення якості професійної підготовки. Цифрові технології, у свою чергу, дозволяють урізноманітнити режим навчання відповідно до потреб, що виникають за різних обставин [7].

Сучасний ринок праці вимагає високого рівня професійної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання, постійного вдосконалення результатів їхньої освітньої діяльності, суб'єктивних якостей.

Події, які відбуваються останнім часом, стали каталізаторами невідворотного цифрового майбутнього, в якому володіння цифровими навичками є базовою життєвою необхідністю. При цьому кардинальних і фундаментальних змін зазнає сфера освіти. Щоб крокувати в ногу з сучасним суспільством, в яке надшвидкими темпами інтегруються цифрові технології, потрібно володіти цифровою грамотністю. Це стосується і педагогів закладів професійної освіти.

Термін «діджиталізація» прийшов з англійської мови від слова «digitalization», що перекладається як «оцифрування». Діджиталізація – це процес перенесення інформації у цифрову форму, тобто перетворення паперових книжок у електронні, фотографії у зображення на екрані. Проте цим діджиталізація не обмежена, вона пов'язана з упровадженням цифрових технологій у всі складові освітнього процесу закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Цифровізація сприяє спрощенню освітнього процесу, роблячи його більш гнучким, пристосованим до реалій сучасного дня, що забезпечує формування конкурентоспроможних професіоналів [2].

За сучасних умов відбувається діджиталізація суспільства, тобто перехід з офлайн до онлайн-режиму всіх сфер існування людства. Розвиток інформаційних технологій та глибоке проникнення мережі Інтернет у всі сфери діяльності деформують ринки товарів та послуг в їх звичному розумінні, впливаючи як на споживачів, так і на бізнес. Отже, цифрові технології не оминули і освітній процес.

За сучасної соціально-економічної ситуації в Україні успіху може досягти людина, озброєна знаннями і здатна адаптуватися до постійно змінних умов. Саме це є метою української професійної (професійно-технічної) освіти, досягти яку неможливо без відповідного методичного і кадрового забезпечення, а значить, потрібна також і здатність самих викладачів закладів професійної (професійно-технічної) освіти адаптуватися до нових реалій і вимог суспільства. Цифровізація ЗП(ПТ)О постає як актуально-перспективне завдання у парадигмі сьогодення погляду на надання освітніх послуг.

Цифровізація закладів професійно (професійно-технічної) освіти — це фактично технологічне переродження цілого покоління, яке буде рости конкурентним, наповненим знаннями і навичками, воно буде творити нову країну. Світ стрімко змінюється, сьогодні знання знаходяться не лише на паперових носіях та в пам'яті людини, а в мережах, спільнотах; люди навчаються через створення та підтримку зв'язків з «обізнаними» людьми, що сприяє навчальній діяльності. Це зумовило появу нових підходів до освітнього процесу із залученням інтерактивних технологій. Такий підхід робить навчання цікавим, а не нудним бо є кардинальна різниця між сухим змістом та тривимірною картинкою, що виникає в голові після цікавого уроку. Тому початковий матеріал здобувач освіти опанує швидше і якісніше, якщо побачить це на власні очі, у вигляді аудіо-візуальних матеріалів, онлайн-квестів, онлайн-

подорожей, онлайн-турнірів, онлайн-ігор, онлайн-батлів, онлайн-досліджень, онлайн-експедицій [5].

Сучасна професійна освіта передбачає широке застосування цифрових технологій кожним педагогом у власній професійній діяльності, що є шляхом оновлення та цифровізації системи професійної освіти нашої держави. Цей процес неможливий без систематичного використання електронних освітніх ресурсів під час освітнього процесу у закладах професійної освіти. Сучасне покоління молоді звикло взаємодіяти з навколишнім світом за допомогою різних цифрових пристроїв та гаджетів, для них це є зручно та звично.

Тому сучасні заклади професійної освіти не повинні відриватися від вимог часу і мають використовувати цифрові технології в своїй діяльності. Отже, використання цифрових технологій в освітній процес підготовки майбутніх кваліфікованих робітників істотно прискорює передачу і засвоєння знань, сприяє підвищенню якості навчання, що дає можливість майбутнім фахівцям успішно і швидко адаптуватися в сучасному суспільстві [3].

На сьогодні ключовим викликом є недостатнє володіння педагогами цифровими компетенціями.

За визначенням Н. Морзе, «цифрова компетентність педагогічного працівника – це складне динамічне цілісне інтегративне утворення особистості, яке є його багаторівневою професійноособистісною характеристикою в сфері цифрових технологій і досвіду їхнього використання, що обумовлене з одного боку потребами та вимогами цифрового суспільства, а з іншого появою цифрового освітнього простору, який змінює освітню взаємодію всіх її учасників, характеризується широким залученням мережі Інтернет, цифрових систем зберігання та первинної систематизації даних, а також автоматизованих цифрових аналітичних систем, що дозволяє ефективніше здійснювати професійну діяльність та водночас вимагає постійного професійного саморозвитку» [6].

Сучасному педагогу чи майстру виробничого навчання для успішної професійної діяльності необхідно опанувати новітні цифрові технології.

Педагог, який володіє на високому рівні цифровими технологіями та впроваджує їх у освітній процес, значно підвищує рівень підготовки майбутніх кваліфікованих робітників. Тобто цифрові технології в сучасному освітньому просторі виступає як засіб підвищення професійної майстерності.

Досягнення у галузі цифрових технологій відкривають нові можливості для організації освітнього процесу з використанням платформ відеоконференцз'язку навчальних занять на основі застосування відеоконференцій. У минулому створення відео було дорогою справою. Сьогодні вже не потрібно наймати професіонала або купувати дорогі інструменти для створення відеороликів. Можна використовувати звичайний смартфон та вбудовані редактори обробки відео. Короткі відеоролики навчального призначення активізують пізнавальну діяльність здобувачів та сприяють підвищенню запам'ятовування навчального матеріалу. Виникла проблема з необхідності обґрунтування методики створення та використання освітніх відеофрагментів на заняттях теоретичного та виробничого навчання [4].

Діджиталізація закладів професійної освіти передбачає здійснення низки взаємопов'язаних заходів: цифровізація змісту навчання; цифровізація процесу навчання; цифровізація управління закладом освіти. Важливою умовою ефективності процесу діджиталізації є достатній рівень цифрової компетентності педагогічних працівників, що вимагає їх спеціальної підготовки як під час навчання у ЗВО так і перманентного підвищення кваліфікаціїє

Список використаної літератури

1. Липська Л. В. Формування професійної компетентності майбутніх кваліфікованих робітників у системі професійно-технічної освіти з використанням інформаційно-освітнього середовища. Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка. 2016. № 12. С. 90-96. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvipto_2016_12_12

2. Карплюк С. О. (Ред.). (2019). Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі, Матеріали методологічного семінару НАПН України. Київ.

3. Татарченко Г. О., Черних О. А., Соколенко В. М. Сучасні інформаційні технології у проектуванні будівельних конструкцій: Зб. наук. праць II Міжнародної українсько-азербайджанської конференції «Building Innovations – 2019», 23 – 24 травня 2019 року Полтава: ПолтНТУ, 2019. с. 196-198.

4. Заблоцька Р. А. Інноваційний розвиток сфери послуг. Міжнародні відносини. Серія «Економічні науки». 2015. №.4 URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/view/2551

5. Осіна Н. А., Прокопенко Ю. В. Проєкт “Діджиталізація у ЗП(ПТ)О: можливості та перспективи”. Запоріжжя. 2020. URL: <https://www.ourboox.com/books/проєкт-1/>

6. Морзе Н. В., Базелюк О. В. та ін. Опис цифрової компетентності педагогічного працівника. Проєкт. *Open educational e-environment of modern University, special edition*. Київ. 2019 URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/27905/1/digital%20comp%20teacher%20Morze.pdf>

7. Kovalchuk, V., Maslich, S. and Movchan, L. (2023). Digitalization of vocational education under crisis conditions. *Educational Technology Quarterly* [Online]. Available from: <https://doi.org/10.55056/etq.49> [Accessed 8 January 2023].